

NOTĂ

Urmare discuțiilor purtate în cadrul sesiunii din luna august a.c., la propunerea membrilor Consiliului de Administrație, a fost transmisă către ANAF o solicitare privind măsurile avute în vedere pentru îmbunătățirea sistemului de recuperare a creanțelor bugetului asigurărilor sociale de stat înregistrate la data de 30 iunie 2021.

Potrivit punctului de vedere transmis, din totalul arieratelor înregistrate la bugetul asigurărilor sociale de stat, o mare parte (61,6%) reprezintă arierate nerecuperabile, ca urmare a: suspendării executării silită prin hotărâri judecătorești, intrării angajatorului în procedură de insolvență fără venituri urmăribile, instituirii administrării speciale pentru anumiți debitori.

În ceea ce privește arieratele recuperabile (38,4%), au fost aplicate facilități fiscale sau, după caz, au fost demarcate măsuri de executare silită.

Informațiile transmise de către ANAF (însușite de către președintele ANAF) sunt următoarele:

Procedura de drept comun privind colectarea creanțelor fiscale este reglementată de Legea nr.207/2015 privind Codul de Procedură Fiscală, cu modificările și completările ulterioare, acest act normativ aplicându-se implicit și pentru recuperarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat, inclusiv prin acțiuni de executare silită.

Astfel, în conformitate cu dispozițiile art.220 alin.(1) din Legea nr.207/2015, mai sus menționată, "în cazul în care debitorul nu își plătește de bunăvoie obligațiile fiscale datorate, organul fiscal competent, pentru stingerea acestora, procedează la acțiuni de executare silită, potrivit prezentului cod, cu excepția cazului în care există o cerere de restituire/rambursare în curs de soluționare, iar quantumul sumei solicitate este egal cu sau mai mare decât creanța fiscală datorată de debitor".

În situația în care, după comunicarea somației, obligațiile fiscale nu sunt achitate de către debitori, organele fiscale sunt obligate, în funcție de bunurile și veniturile urmăribile ale debitorilor, să aplice modalitățile de executare silită prevăzute de Codul de Procedură Fiscală pentru recuperarea acestora.

Din punct de vedere statistic cuantumul arieratelor la bugetul asigurărilor sociale de stat la 30 iunie 2021 era de 23.754,0 mil. lei, din care 97,6% (23.172,7 mil. lei) reprezentau arieratele persoanelor juridice cu activitate atât în sectorul privat cât și în cel public și numai 2,4% (581,3 mil. lei) reprezentau arieratele persoanelor fizice.

Din punct de vedere al gradului de recuperabilitate din volumul total de 23.754,0 mil. lei la 30 iunie 2021,

- 9.113,4 mil. lei adică 38,4% din totalul arieratelor înregistrate la bugetul asigurărilor sociale de stat reprezentau arieratele recuperabile respectiv arieratele pentru care s-au inițiat sau se pot iniția măsurile de executare silită și pot fi colectate prin aplicarea măsurilor prevăzute de Codul de Procedură Fiscală
- 14.640,6 mil. lei respectiv 61,6% din totalul arieratelor înregistrate la bugetul asigurărilor sociale de stat reprezentau arieratele nerecuperabile, arieratele pentru care organele fiscale nu pot iniția sau continua măsurile de executare silită datorită unor constrângeri legale, pentru care executarea silită este suspendată (creanțele debitorilor pentru care s-a dispus suspendarea executării silite de către instanța judecătorească, obligațiile fiscale restante ale contribuabililor aflați sub incidența Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, obligațiile fiscale restante ale contribuabililor pentru care s-a declarat procedura de insolvență fără venituri/bunuri urmăribile, creanțele debitorilor pentru care s-a instituit administrarea specială).

Din totalul arieratelor recuperabile de 9.113,4 mil. lei înregistrate la bugetul asigurărilor sociale de stat, un procent de 48,2% se aflau în înlesniri la plată și pentru 34,3% s-au început măsurile de executare silită prevăzute de legislația în vigoare.

Totodată, facem precizarea că, în contextul instituirii stării de urgență pe teritoriul României, prin Decretul președintelui României nr.195/2020, pe linia colectării creanțelor fiscale/bugetare au fost întreprinse o serie de măsuri în vederea sprijinirii mediului de afaceri, dar și pentru susținerea conformării voluntare, astfel că prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.29/2020 privind unele măsuri economice și fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.48/2020 privind unele măsuri financiar- fiscale au fost suspendate măsurile de executare silită, cu excepția executărilor silite care se aplică pentru recuperarea creanțelor bugetare stabilite prin hotărâri judecătorești definitive pronunțate în materie penală și a ajutorului de stat. Acete măsuri de executare silită au fost suspendate până la data de 28.12.2020.

Astfel, începând cu data de 29.12.2020 executarea silită pentru toate categoriile de creanțe fiscale/bugetare, nu mai este suspendată, motiv pentru care începerea sau continuarea, după caz, măsurilor de executare silită s-a realizat în conformitate cu dispozițiile Legii nr.207/2015 privind Codul de Procedură Fiscală, cu modificările și completările ulterioare, pentru recuperarea tuturor categoriilor de creanțe fiscale/bugetare, inclusiv pentru recuperarea contribuțiilor asigurărilor sociale de stat.

De asemenea, în vederea depășirii stării de dificultate financiară în care se află mediul de afaceri, organele fiscale din subordinea A.N.A.F. pot acorda, la cerere, una dintre următoarele facilități fiscale, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de actele normative care le reglementează:

- anularea obligațiilor de plată accesorii, prevăzute de Cap. II din O.U.G. nr. 69/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, precum și pentru instituirea unor măsuri fiscale;
- eșalonarea la plată clasică, măsură fiscală adoptată prin Cap IV din Legea nr. 207/2015 privind Codul de Procedură Fiscală, cu modificările și completările ulterioare. Această eșalonare la plată se poate aproba pe o perioadă de cel mult 5 ani, respectiv:
 - a) pe cel mult 6 luni, în situația în care debitorul nu deține garanții;
 - b) pe cel mult 12 luni, în situația în care debitorul se încadrează în categoria contribuabililor cu risc fiscal mic;
 - c) pe cel mult 5 ani, în situația în care debitorul deține garanții, chiar și insuficiente.

Odată cu această eșalonare se poate acorda și amânarea la plată până la finalizarea eșalonării, a dobânzilor și/sau a penalităților de întârziere, în vederea anulării, cu îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege.

- eșalonarea la plată în formă simplificată (maxim 12 luni) pentru obligațiile fiscale principale și accesorii a căror vechime este de maximum 12 luni anterioare datei depunerii cererii și nestinse până la data eliberării certificatului de atestare fiscală, măsură fiscală adoptată prin Cap. IV ¹ din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare ;
- restructurarea obligațiilor bugetare restante la 31.12.2020, bazată pe un plan de restructurare, plată eșalonată și supraveghere fiscală pe perioada înlesnirii la plată.

Măsurile de restructurare a obligațiilor bugetare care pot fi propuse prin planul de restructurare sunt următoarele:

- a) înlesniri la plata obligațiilor bugetare constând în plata eșalonată a obligațiilor bugetare principale, precum și amânarea la plată a accesoriiilor și/sau a unei cote din obligațiile bugetare principale, în vederea anulării;
- b) conversia în acțiuni a obligațiilor bugetare;
- c) stingerea obligațiilor bugetare prin darea în plată a unor bunuri imobile ale debitorului;
- d) anularea unor obligații bugetare principale în proporție de maxim 30%, 40% sau 50%, după caz, din totalul acestora și care nu poate avea ca obiect obligații bugetare principale și accesorii reprezentând ajutor de stat de recuperat.

Aceste măsuri au fost adoptate prin O.G nr. 6/2019 privind instituirea unor facilități fiscale, cu modificările și completările ulterioare (Cap. I).

Pentru asigurarea transparenței din domeniul administrării fiscale, A.N.A.F potrivit art. 162 din Legea nr. 207/2015 - Codul de procedura fiscală cu modificările ulterioare și a O.P.A.N.A.F nr. 558/2016 privind "Procedura de publicare a listelor debitorilor care

înregistrează obligații fiscale restante, precum și cuantumul acestor obligații" cu modificările și completările ulterioare, trimestrial publică pe site listele debitorilor persoane juridice care înregistrează obligații fiscale restante, precum și cuantumul acestor obligații, defalcat pentru fiecare buget administrat (bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj, bugetul asigurărilor de sănătate).